

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor bezpečnostní politiky
a prevence kriminality

Praha 25. dubna 2016

Počet listů: 9

Extremismus

Souhrnná situační zpráva

1. čtvrtletí roku 2016

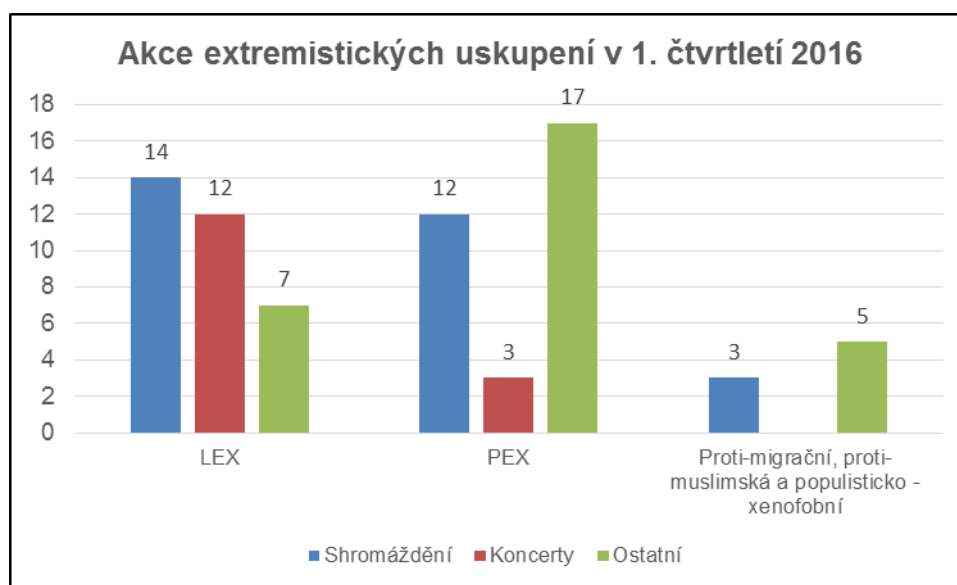
Obsah

1. Informace k vývoji extremistické scény v 1. čtvrtletí roku 2016.....	3
1.1. Vývoj extremistické scény	3
1.2. Pravicově extremistická scéna	4
1.3. Protiislámské a protimigrační subjekty	5
1.3. Levicově extremistická scéna.....	6
2. Statistiky.....	7
2.1. Extremistická kriminalita v 1. čtvrtletí roku 2016	7
2.2. Extremistická kriminalita v 1. čtvrtletí roku 2016 podle krajů	8

1. Informace k vývoji extremistické scény v 1. čtvrtletí roku 2016

1.1. Vývoj extremistické scény

V období od ledna do března roku 2016 bylo zaznamenáno celkem **73 zájmových akcí** politicky motivovaných extremistických uskupení, anebo akcí, kterých se aktivně zúčastnili jejich stoupenci. Z toho 33 akcí uspořádaly levicově extremistické subjekty a 32 pravicově extremistické subjekty. Celkem 8 akcí uspořádala extremistická protiislámská a protiimigrantská uskupení. V 1. čtvrtletí bylo zjištěno celkem **47 trestných činů** s extremistickým podtextem.

Hlavními tématy všech extremistických subjektů zůstala i nadále **migrace, kritika a odmítání Evropské unie**. V souvislosti s tím byla kritizována část politické reprezentace, zejména pak někteří vládní představitelé. Jako určitá protiváha nebo alternativa k členství v Evropské unii byla některými subjekty, kritizujícími příliv migrantů a využívajícími vyhrcovaný nacionalismus, účelově zdůrazňována nutnost orientace na Ruskou federaci a prezidenta Putina. Tuto proruskou orientaci bylo možné vysledovat zejména u Národní demokracie.

Terčem kritiky některých, zejména pravicových, extremistů se stala i média, především pak veřejnoprávní. Tito extremisté je obviňovali s nepravdivého či zavádějícího informování veřejnosti. Snažili se tím snížit jejich důvěryhodnost. V této souvislosti pak **propagovali a využívali média alternativní**. Řada těchto alternativních sdělovacích prostředků se účelově uchylovala k prokazatelným dezinformacím a konspiračním teoriím. Alternativní média se vyznačovala neuvážením zdrojů informací. Při prokázání nepravdivosti některých tvrzení se obvykle ani nepokoušela o další vysvětlení. Obvykle pro ně bylo dostačující vypuštění zprávy na veřejnost.

Velké bezpečnostní riziko lze spatřovat v tendencích vytvářet **tzv. protiislámské či protiimigrantské domobrany**. Subjekty, které je propagovaly, cíleně vyvolávaly a udržovaly pocity ohrožení ze strany muslimské komunity a migrantů. Oproti minulým letům, kdy tyto ambice cílily převážně na mladé neonacistické militanty a hooligans, lze vysledovat kvalitativní změnu. Současná mobilizace cílila spíše na starší ročníky osob, které jsou nespokojeny s polistopadovým vývojem. Cíleně bylo apelováno na lidi, kteří už mají nějakou zkušenost s bezpečnostními složkami.

Extrémní levice nadále postrádala dlouhodobější témata. Potýkala se s tím, že velkou část veřejnosti její obecně formulované požadavky na změnu uspořádání společnosti příliš nezajímají. Omezené množství vůdčích individualit v této scéně mezi sebou často obtížně spolupracuje a nedokáže dosáhnout konsenzu. Proto se krajní levice orientovala pouze na dílčí věci, na kterých se dokázala shodnout. Klíčovou aktivitou byly **protesty proti projevům nenávisti a xenofobie**. Především stoupenci anarchismu reflektovali pokračující policejní vyšetřování případů souvisejících s touto ideologií. V souvislosti s koncem povolené doby užívání objektu bývalé polikliniky na pražském Žižkově anarchisté podpořili Autonomní sociální centrum Klinika.

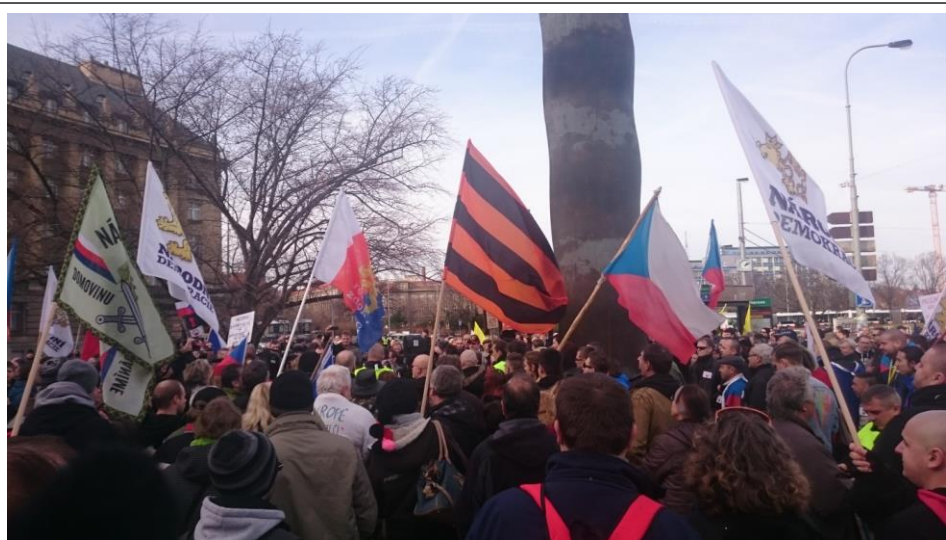
1.2. Pravicově extremistická scéna

Krajně-pravicové hnutí bylo nadále rozštěpené rivalitou mezi **Dělnickou stranu sociální spravedlnosti** a **Národní demokracií**. Ta byla způsobena zejména osobní nevráživostí mezi předsedy obou subjektů, tedy mezi Tomášem Vandasem a Adamem B. Bartošem. Obě strany postrádaly výraznější podporu ze strany tradičních neonacistů. Ti se veřejně prakticky neprojevovali. Pouze se zúčastňovali koncertů svých oblíbených kapel, zejména pak v zahraničí.

Národní demokracie se již v roce 2015 výrazně rozvíjela. **Vytvářela místní organizace** v různých regionech. Od obecné kritiky Evropské unie se přesunula ke kritice tuzemské politické reprezentace, zejména pak České strany sociálně demokratické a premiéra Sobotky. Dokázala na své akce přilákat široké spektrum zpravidla jinak marginálních politických hnutí a iniciativ. Oproti jiným subjektům se Národní demokracie vymykala velmi **radikální rétorikou**. Chtěla tím na sebe upozornit v rámci široké a nesourodé scény politických subjektů, které opakují v různých obměnách tytéž populistické argumenty.

Počátkem února vznikla oficiálně **krajská organizace Národní demokracie v Karlovarském kraji**, jejímž předsedou se stal **Michal Hudák**. Hudák byl dříve členem Dělnické strany sociální spravedlnosti a aktivistou dnes již neaktivního neonacistického uskupení **Národní odpor Krušnohoří**. S Národní demokracií spolupracovali i aktivisté ze spolku **Národní obroda**. Vůdčí postavou

Národní obrody byl známý a aktivní neonacista **Pavel Matějný**. Na seznamu příznivců Národní demokracie bylo možné nalézt i různé proruské iniciativy a jednotlivce. Proto bylo možné zaznamenat na demonstracích Národní demokracie výskyt symbolů či hesel spojených se současnou politikou Ruské federace a

Shromáždění Národní demokracie na Vítězném nám. v Praze dne 6.2. V popředí patrná vlajka s motivem svatojiřské stuhy, symbolem proruské orientace separatistů na jihovýchodě Ukrajiny. Vlevo prapor Národní domobrany.

Vladimíra Putina. Konkrétně např. tzv. svatojiřské stuhy, vlajky samozvaných republik na východě Ukrajiny apod. Adam B. Bartoš se rovněž neúspěšně pokusil o oslovení Miroslava Sládka. Sládek se prostřednictvím svého projektu **SRP – RSC 2016** snažil o obnovení své politické kariéry.

Národní demokracie i Dělnická strana sociální spravedlnosti se dne 6. února připojily k **sérii protiimigračních demonstrací ve vybraných evropských městech**. Demonstrace v Brně, kterou společně organizovaly obě zmíněné strany, se zúčastnilo zhruba 400 osob. Proběhla bez narušení veřejného pořádku.

V Praze bylo oznámeno **několik shromáždění proti migraci i několik shromáždění odpůrců protiislámských a protiimigrantských uskupení**. Tyto akce dokázaly přivést do pražských ulic několik tisíc lidí. Téma migrace prokázalo svůj vysoký mobilizační potenciál a schopnost polarizovat společnost. Zdaleka ne všichni účastníci shromáždění byli extremisté. Z extremistických subjektů pak z pozice kritiků imigrace na shromážděních výrazně participovali zejména **Národní demokracie a Blok proti islámu**. Na straně jejich odpůrců významně figurovali **anarchisté**. Došlo k opakovaným střetům a konfliktům mezi stoupenci obou názorových proudů. Mediálně byl nejvíce zmiňován **incident v Thunovské ulici**. V souvislosti s tímto konfliktem se objevila dezinformace o tom, že střet znepřátelených skupin měl být ve skutečnosti řízenou policejní provokací. Této naprosto vymyšlené lži **se ujala řada tzv. alternativních médií**. Fáma o „muži v hnědé bundě“ dobře ilustruje způsob, jakým se tyto sdělovací prostředky snaží znevěrohodnit fungování veřejných institucí, a tím i principy fungování demokratického státu. Alarmující byla rychlost a dosah šíření této lži.

Na 26. března svolala Národní demokracie do Prahy **pochod z Václavského náměstí k Lidovému domu**. Shromáždění se zúčastnilo zhruba 200 osob. Z rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy bylo předčasně ukončeno z důvodu podezření na protiprávní jednání v souvislosti s obsahem projevu Adama B. Bartoše.

V reakci na vytváření dojmu o údajném ohrožení státu a jeho neschopnosti zajistit bezpečnost svých občanů spustila Národní demokracie projekt tzv. **Národní domobrany**. V lednu byla ustanovena Rada Národní domobrany, kterou tvoří Marek Obrtel (bývalý velitel Československých vojáků v záloze za mír, dříve Českoslovenští vojáci v záloze proti válce plánované velením NATO), František Krejča (předseda branné a armádní komise Národní demokracie) a Nela Lisková (politika, jejíž názory jsou často prezentovány na alternativních zpravodajských webech). Prostřednictvím internetové prezentace se domobrana snažila vytvořit falešný dojem početné a rozvíjející se organizace. Jediná akce, kterou Národní domobrana reálně organizovala – **střelby v obci Jelen** u Kolína dne 6. března, proběhla s nízkou početní účastí. Koncem března navštívili Krejča a Lisková jako „**delegace Národní domobrany**“ tzv. **Doněckou lidovou republiku**. Údajně podnětná a inspirativní návštěva byla reflektována v ruských oficiálních a tuzemských alternativních médiích.

1.3 Protiislámské a protimigrační subjekty

Záměr vytvořit „domobranu“ či spíše oddíly dobrovolníků zaměřených na ostrahu hranic avizoval i spolek **Blok proti islámu se stranou Úsvit – Národní koalice**. Při vytváření tzv. **Stráže obrany státu (SOS)** byla využívána podobná argumentace jako u Národní domobrany. Podobně jako u projektu Národní demokracie se i v případě tzv. „**sosáků**“ jedná zatím o virtuální projekt.

Blok proti islámu organizoval jedno z protimigračních shromáždění konaných dne 6. února v Praze. Představitelé Bloku proti islámu a Úsvitu – Národní koalice se dohodli na záměru participovat na sérii celoevropských protestů proti migraci organizovaných v jeden den s německým hnutím PEGIDA a zástupci dalších podobně smýšlejících uskupení. Toto setkání se uskutečnilo dne 23. ledna v Roztokách u Prahy a zástupci ČR (Blok proti islámu, Úsvit-Národní koalice), Slovenska, Bulharska, Polska, Estonska, Německa, Rakouska, Nizozemí a Itálie zde podepsali tzv. Pražskou deklaraci.

Po tomto únorovém shromáždění se Blok proti islámu a Úsvit – Národní koalice soustředily v rámci kampaně před krajskými volbami **spíše na besedy s občany**.

Úsvit – Národní koalice se pokusil o změnu stanov strany. Cílem mělo být mj. spojení s Blokem proti islámu v jeden subjekt s názvem **Úsvit s Blokem proti islámu**. Ministerstvo vnitra však tuto změnu nepovolilo. Podle jeho rozhodnutí název „Úsvit s Blokem proti islámu“ je způsobilý vzbudit přesvědčení, že cíle strany směřují k popírání rovných práv a svobod občanů pro jejich náboženské smýšlení. Spolupráci těchto dvou subjektů s obdobně se profilující stranou Svoboda a přímá demokracie znemožňovala přetrvávající animozita mezi politickými představiteli Úsvitu – Národní koalice a Tomiem Okamurou.

1.3. Levicově extremistická scéna

Osoby z řad krajně levicového a zejména anarchistického spektra se zapojovaly do **aktivit proti pravicově extremistickým a protiimigrantským a protiislámským subjektům**. Tyto protestní aktivity byly zatím převážně nenásilného charakteru. Ojedinelé střety zaznamenané během demonstrací dne 6. února v Praze nicméně naznačují, že konflikty mezi oběma tábory mohou přerůst v oboustrannou násilnou konfrontaci.

Ve večerních hodinách dne 6. února došlo k později medializovanému incidentu u **Autonomního sociálního centra Klinika**, kam neznámí pachatelé, zřejmě z řad fotbalových hooligans, vhodili dýmavnice a kameny. K útoku došlo zhruba měsíc před koncem období souhlasu státu s užíváním objektu. Nepřímo se stal argumentem v následné diskusi ohledně prodloužení či neprodloužení tohoto souhlasu. Aktivisté objekt navzdory vypršení lhůty k vyklizení neopustili a využívali ho nadále neoprávněně. Na vzniku a chodu centra Klinika se v minulosti podílely osoby aktivní v rámci anarchistické scény a probíhaly v něm akce s anarchistickým podtextem. Centrum jako takové ale nelze označit jako levicově extremistické, protože v obecné rovině nenaplnuje definiční znaky, které využívá Ministerstvo vnitra.

Část anarchistického hnutí se nadále zaměřovala na **podporu stíhaných v rámci tzv. operace Fénix** související s údajnou přípravou teroristického útoku na vlak. Zadržení podezřelých osob a domovní prohlídky proběhly v loňském roce. Jejich výsledkem bylo obvinění 6 osob. Jako projev

„solidarity“ s jedním z obžalovaných, který byl nadále vazebně stíhán, bylo dne 14. února v ranních hodinách zapáleno v Praze služební vozidlo Policie ČR a další bylo následným požárem poškozeno.

V prvním čtvrtletí pokračovaly i

nátakové akce militantního anarchistického uskupení **Sítě revolučních buněk** proti pražské restauraci Řízkárna. Militantní anarchisté v boji proti jejímu majiteli v minulosti využili široké spektrum nezákonných aktivit. V tomto čtvrtletí se jednalo zejména o pravidelné nahlašování bomb údajně umístěných v restauraci prostřednictvím anonymních emailových zpráv. V souvislosti s vyšetřováním aktivit Sítě revolučních buněk, které se od ledna 2014 přihlásilo k celkem 15-ti žhářským útokům, bylo dne 11. prosince 2015 vyhlášeno pátrání po podezřelém **Lukáši Borlovi**. Borl se přibližně od konce července roku 2015 záměrně skrývá na neznámém místě.

2. Statistiky

PČR přešla na přelomu roku na nový systém správy statistik kriminality. Z provozních důvodů nebylo možné dosud vygenerovat statistiku počtu pachatelů. V další čtvrtletní zprávě již bude údaj doplněn.

2.1. Extremistická kriminalita v 1. čtvrtletí roku 2016

Kriminalita - extremismus za období 1. 1. 2016 do 31.3.2016

Trestný čin	Zjištěno	Objasněno
úmyslné ublížení na zdraví (§§ 145, 146, 146a)	4	2
násilí a vyhrožování proti skupině obyvatel a jednotlivci (§ 352)	8	5
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	1	1
poškození cizí věci (§ 228)	2	
výtržnictví (§§ 358, 359)	1	
výtržnictví na sportovních a veřejných akcích (§ 358)	9	5
sprejerství (§ 228/2)	2	
hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny (§ 355)	5	3
podněcování k národnostní a rasové nenávisti (§ 356)	2	1
podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod občanů (§§ 403, 404, 405)	13	7
Celkem	47	24

Za první čtvrtletí roku 2016 je evidováno **47 trestných činů s extremistickým podtextem**. Z toho **24 jich bylo objasněno**. Nejvíce byl zastoupen TČ podpora a propagace hnutí (13 zjištěných, 7 objasněných), výtržnictví na sportovních a veřejných akcích (9 zjištěných a 5 objasněných) a násilí a vyhrožování proti skupině obyvatel a jednotlivci (8 zjištěných, 5 objasněných)

Trestný čin	Leden		Únor		Březen	
	Zjištěno	Objasněno	Zjištěno	Objasněno	Zjištěno	Objasněno
úmyslné ublížení na zdraví (§§ 145, 146, 146a)	3	2			1	
násilí a vyhrožování proti skupině obyvatel a jednotlivci (§ 352)	3	3	4	1	1	1
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	1	1				
poškození cizí věci (§ 228)			1		1	
výtržnictví (§§ 358, 359)			1			
výtržnictví na sportovních a veřejných akcích (§ 358)	5	5			4	
sprejerství (§ 228/2)					2	
hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny (§ 355)	2	2	1	1	2	
podněcování k národnostní a rasové nenávisti (§ 356)			1	1	1	
podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod občanů (§§ 403, 404, 405)	4	1	2		7	6
Celkem	18	14	10	3	19	7

Za měsíc **leden** roku 2016 je evidováno **18** zjištěných trestných činů s extremistickým podtextem, z nich bylo 14 objasněno. V **únoru** je bylo zjištěno **10** těchto TČ (z toho 3 byly objasněny) a v **březnu 19** TČ (z toho 7 objasněno).

2.2. Extremistická kriminalita v 1. čtvrtletí roku 2016 podle krajů

	Leden		Únor		Březen	
	Zjištěno	Objasněno	Zjištěno	Objasněno	Zjištěno	Objasněno
Hl. m. Praha	6	5	1		4	3
Středočeský	1	1	1		1	1
Jihočeský	1	1			1	1
Plzeňský					1	
Ústecký	1	1	1		2	1
Jihomoravský	1		2		3	1
Moravskoslezský			3	2		
Olomoucký					2	
Zlínský	6	5			4	
Vysočina			1			
Pardubický	1					
Liberecký	1	1	1	1	1	
Celkový součet	18	14	10	3	19	7

V prvním čtvrtletí vévodila statistikám **Praha** s **11** zjištěnými TČ s extremistickým podtextem (6+1+4). 8 z těchto skutků se v Praze podařilo objasnit. Na druhé místo se netradičně dostal **Zlínský kraj** s **10** TČ (6+0+4). Třetí v pořadí je kraj **Jihomoravský** s **6** zjištěnými TČ (1+2+3). Pouze 1 TČ s extremistickým podtextem byl za celé období zjištěn v Plzeňském a Pardubickém kraji a v kraji Vysočina.

Kriminalita s extremistickým podtextem v krajích ČR srovnání Q1 2015 a Q1 2016					
kraj	1.1. - 31.3.2015		1.1. - 31.3.2016		změna
	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno
Praha	8	4	11	8	3
Středočeský	7	5	3	2	-4
Jihočeský	4	0	2	2	-2
Plzeňský	2	1	1	0	-1
Karlovarský	0	0	0	0	0
Ústecký	7	6	4	2	-3
Liberecký	0	0	3	2	3
Královéhradecký	4	4	0	0	-4
Pardubický	0	0	1	0	1
Vysočina	1	0	1	0	0
Jihomoravský	2	0	6	1	4
Olomoucký	3	1	2	0	-1

Moravskoslezský	9	3	3	2	-6
Zlínský	3	0	10	5	7
ČR	50	24	47	24	-3

V meziročním porovnání registrujeme v rámci celé republiky podobná čísla jak z hlediska zjištěných, tak i objasněných TČ s extremistickým podtextem. Nejvyšší nárůst zjištěných TČ byl ve Zlínském kraji (+7), největší pokles pak v kraji Moravskoslezském (-6).